पश्यतां पाण्डुपुत्राणां नाशयामास वीर्य्यवान् । सनष्टमायोऽतिबलः क्रोधविस्फारितेक्षणः ।
काममूर्त्तिधरः क्रूरः कालकल्पो व्यदृश्यत । तमुवाच ततो राजा दीर्घप्रज्ञो युधिष्ठिरः । ४०५
को भवान् कस्य वा किं ते क्रियतां कार्य्यमुच्यतां । प्रत्युवाचाथ तद्रक्षो धर्म्मराजं युधिष्ठिरं ।
अहं बकस्य वै भ्राता किर्म्मीर इतिविश्रुतः । वनेऽस्मिन् काम्यके शून्ये निवसामि गतज्वरः ।
युधि निर्ज्जित्य पुरुषानाहारं नित्यमाचरन् । के यूयमभिसंप्राप्ता भक्ष्यभूता ममान्तिकं ।
युधि निर्ज्जित्य वः सर्व्वान् भक्षयिष्ये गतज्वरः ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ युधिष्ठिरस्तु तच्छ्रुत्वा वचस्तस्य दुरात्मनः ।
आचचक्षे ततः सर्व्वं गोत्रनामादि भारत ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ पाण्डवो धर्म्मराजोऽहं यदि ते श्रोत्रमागतः । ४१०
सहितो भ्रातृभिः सर्व्वैर्भीमसेनार्ज्जुनादिभिः । हृतराज्यो वने वासं वस्तुं कृतमतिस्ततः ।
वनमभ्यागतो घोरमिदं तव परिग्रहं ॥ विदुर उवाच ॥ किर्म्मीरस्त्वब्रवीदेनं दिष्ट्या देवैरिदं मम ।
उपपादितमद्येह चिरकालान्मनोगतं । भीमसेनवधार्थं हि नित्यमभ्युद्यतायुधः ।
चरामि पृथिवीं कृत्स्नां नैनञ्चासादयाम्यहं । सोऽयमासादितो दिष्ट्या भ्रातृहा काङ्क्षितश्चिरं ।
अनेन हि मम भ्राता बको विनिहतः प्रियः । वेत्रकीयवने राजन् ब्राह्मणच्छद्मरूपिणा । ४१५
विद्याबलमुपाश्रित्य नह्यस्त्यस्यौरसं बलं । हिडिम्बश्च सखा मह्यं दयितो वनगोचरः ।
हतो दुरात्मनाऽनेन स्वसा चास्य हृता पुरा । सोऽयमभ्यागतो मूढो ममेदं गहनं वनं ।
प्रचारसमयेऽस्माकमर्द्धरात्रे स्थिते समे । अद्यास्य पातयिष्यामि तद्वैरं चिरसम्भृतं ।
तर्पयिष्यामि च बकं रुधिरेणास्य भूरिणा । अद्याहममृणो भूत्वा भ्रातुः सख्युस्तथैव च ।
शान्तिं लब्धाऽस्मि परमां हत्वा राक्षसकण्टकं । यदि तेन पुरामुक्तो भीमसेनो बकेन वै । ४२०
अद्यैनं भक्षयिष्यामि पश्यतस्ते युधिष्ठिर । एनं हि विपुलप्राणमद्य हत्वा वृकोदरं ।
संभक्ष्य जरयिष्यामि यथाऽगस्त्यो महासुरं । एवमुक्तस्तु धर्म्मात्मा सत्यसन्धो युधिष्ठिरः ।
नैतदस्तीति संक्रुद्धो भर्त्सयामास राक्षसं । ततो भीमो महाबाहुरारुज्य तरसा द्रुमं ।
दशव्याममथोद्विद्धं निष्पत्रमकरोत्तदा । चकार सज्यं गाण्डीवं वज्रनिष्पेषगौरवं ।
निमेषान्तरमात्रेण तथैव विजयोऽर्ज्जुनः । निवार्य्य भीमो जिष्णुं तं तद्रक्षो मेघनिस्वनं । ४२५
अभिद्रुत्याब्रवीद्वाक्यं तिष्ठ तिष्ठेति भारत । इत्युक्त्वैनमभिक्रुद्धः कक्षामुत्पीड्य पाण्डवः ।
निष्पिष्य पाणिना पाणिं संदष्टौष्ठपुटो बली । तमभ्यधावद्वेगेन भीमो वृक्षायुधस्तदा ।
यमदण्डप्रतीकाशं ततस्तं तस्य मूर्द्धनि । पातयामास वेगेन कुलिशं मघवानिव ।
असम्भ्रान्तन्तु तद्रक्षः समरे प्रत्यदृश्यत । चिक्षेप चोल्मुकं दीप्तमशनिं ज्वलितामिव ।
तदुदस्तमलातन्तु भीमः प्रहरतां वरः । पदा सव्येन चिक्षेप तद्रक्षः पुनराव्रजत् । ४३०
किर्म्मीरश्चापि सहसा वृक्षमुत्पाट्य पाण्डवं । दण्डपाणिरिव क्रुद्धः समरे प्रत्यधावत ।
तद्वृक्षयुद्धमभवन्महीरुहविनाशनं । बालिसुग्रीवयोर्भ्रात्रोर्यथा स्त्रीकाङ्क्षिणोः पुरा ।
शीर्षयोः पतिता वृक्षा विभिदुर्नैकधा तयोः । यथैवोत्पलमालानि मत्तयोर्द्विपयोस्तथा ।